

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **T. D. N.**, zast. Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2023, č. j. OAM-951/ZA-ZA11-HA13-R2-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2024, č. j. 13 Az 2/2024-40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobkyni neudělil azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a rovněž rozhodl, že pro existenci důvodu podle § 15a téhož zákona žalobkyni nelze udělit doplňkovou ochranu.

II.

[2] Žalobkyně se bránila proti napadenému rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[3] Městský soud předně konstatoval, že žalovaný dostatečně zjistil stav věci, umožnil žalobkyni uvést všechny podstatné skutečnosti, provedl s ní pohovor a shromáždil dostatek podkladů vztahujících se k aktuální situaci v zemi původu žalobkyně i ke zdravotnímu stavu jejího syna. Všechny rozhodné skutečnosti v napadeném rozhodnutí zhodnotil a vyjádřil se k nim, přičemž městský soud se s tímto hodnocením ztotožnil, a proto na něj odkázal. Zdůraznil přitom, že žalobkyně neuvedla jediný případ, kdy by vůči její osobě došlo k jednání, které by se dalo považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Podle městského soudu žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze účelově z důvodu legalizace pobytu poté, co ztratila pobytové oprávnění kvůli páčání trestné činnosti. Dále připomněl, že na udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok a lze jej udělit pouze v případech hodných zvláštního zřetele. Rozhodování

žalovaného o této otázce, které je založeno na správním uvážení, podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu. V projednávaném případě se žalovaný podle městského soudu otázkou udělení humanitárního azylu řádně zabýval, avšak žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by bylo možné žalobkyni humanitární azyl udělit, nezjistil. V potaz přitom vzal i onemocnění srdce, kterým trpí nezletilý syn žalobkyně. I s tímto zhodnocením se městský soud ztotožnil.

[4] Městský soud dále uvedl, že žalobkyně byla pravomocně odsouzena za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy a přečinu padělání a pozměňování peněz, shrnul základní aspekty tohoto zločinu a ztotožnil se s žalovaným v tom, že protiprávní jednání žalobkyně naplnilo neurčitý právní pojem *vážný zločin* užitý v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Naopak nesouhlasil s žalobní námitkou, že se žalovaný spokojil s kvalifikací trestného činu jako zvlášť závažného zločinu v trestním zákoníku a postavil svůj závěr toliko na ní. Podle městského soudu žalobkyně své jednání bagatelizovala.

[5] Městský soud připustil, že zájem nezletilých dětí sice má být důležitým kritériem při rozhodování orgánů veřejné správy, zdůraznil však, že se nejedná o zakotvení absolutní přednosti zájmu dítěte vždy a ve všech ohledech. S odkazem na v napadeném rozsudku jmenovitě uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že jelikož děti žalobkyně mají vietnamské občanství, nebude neudělení azylu znamenat odloučení žalobkyně od jejích dětí.

III.

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatelka má za to, že městský soud nesprávně posoudil žalobní námitku, že se žalovaný neřídil závazným právním názorem vyjádřeným ve zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2. 2023, č. j. 32 Az 35/2020-63. Připouští, že žalovaný sice v rámci nového řízení provedl některé další důkazy, přesto však dospěl k nesprávnému závěru o tom, že je dána existence důvodu pro aplikaci § 15a zákona o azylu a není dán důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. V souvislosti se zdravotním stavem svého syna stěžovatelka sice také připouští, že se jím žalovaný zabýval, i v tomto případě má ale za to, že dospěl k nesprávným závěrům, které nejsou v souladu se závěry vyslovenými v shora označeném zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Brně.

[8] Žalovaný podle stěžovatelky dovozuje naplnění definice *vážného zločinu* ve smyslu § 15a zákona o azylu pouze jeho zařazením do kategorie zvlášť závažných zločinů v rámci trestního zákoníku a obecnými úvahami o typové závažnosti a společenské škodlivosti daného druhu trestné činnosti. Individuální okolnosti jejího případu však nesvědčí o tom, že by se v dané věci mělo jednat o *vážný zločin* podle uvedeného ustanovení zákona o azylu. Stěžovatelka namítá, že v žalobě uvedla konkrétní důvody, pro které se domnívá, že žalovaný nesprávně vyložil pojem *vážný zločin* a doslovně opakuje žalobní argumentaci, se kterou se podle jejího názoru městský soud vypořádal nedostatečně a pouze s odkazem na závěry žalovaného.

pokračování

[9] Stěžovatelka trvá na tom, že v jejím případě jsou splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Městský soud i žalovaný se touto otázkou nezabývali dostatečně, ani neodůvodnili, proč v jejím případě humanitární azyl udělit nelze. Podle stěžovatelky ze spisového materiálu vyplývá, že v případě nutnosti vycestovat do země původu představuje letecká přeprava pro jejího syna s vrozenou srdeční vadou riziko, a poukazuje na obtížnost jiné formy dopravy do země původu. Stěžovatelka poukazuje i na to, že je jedinou osobou, která o syna může pečovat, a v současné době je jeho vycestování vyloučeno. Má proto za to, že s ohledem na její rodinnou situaci je dán důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. K argumentu městského soudu týkajícímu se neexistence absolutní přednosti zájmu dětí při rozhodování správních orgánů stěžovatelka dodává, že s ohledem na okolnosti jejího případu, především zdravotní stav jejího syna, je zřejmé, že její vycestování se synem by nebylo v nejlepším zájmu dítěte a došlo by jím k porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Poukazuje konečně i na to, že žalovaný vykládá zjištěný skutkový stav zcela nesprávně, v důsledku čehož dochází též k nesprávnému závěru o nesplnění podmínek pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany.

IV.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že nijak nepochybil a postupoval správně, když stěžovatelce mezinárodní ochranu neudělil. Má za to, že během správního řízení stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu a odkazuje v tomto směru na napadené rozhodnutí. Připomíná, že zdravotním stavem stěžovatelčina syna se zabýval, ale dospěl k závěru, že aktuální zdravotní potíže nedosahují takové závažnosti a intenzity, pro něž by bylo možno udělit stěžovatelce humanitární azyl. Jeho zdravotní stav nevyžaduje natolik specializovanou zdravotní péči, která by mu nemohla být poskytnuta v zemi původu, ani se nenachází v bezprostředním ohrožení života. Ani z čl. 3 Úmluvy o právech dítěte nelze podle žalovaného dovodit, že by smluvní státy této úmluvy měly povinnost udělit mezinárodní ochranu každému dítěti, které o ni požádá. Stěžovatelčiny námitky spočívají v pouhém nesouhlasu s napadeným rozhodnutím a napadeným rozsudkem a v tvrzení o tom, že v nich nebyly vypořádány některé skutečnosti. Žalovaný s uvedeným nesouhlasí a má za to, že veškeré stěžovatelčiny námitky byly vypořádány.

V.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve v souladu s § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* vyložil. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení,

kteřé mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O žádný z uvedených případů se však v nynější věci nejedná, a kasační stížnost tudíž není přijatelná.

[12] Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatelka pobývá na území České republiky od 22. 2. 2009 na základě uděleného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny s manželem. Je tedy vdaná, má tři děti, zletilou dceru a další dvě nezletilé děti (dceru a syna). Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2014, sp. zn. 4 T 7/2014 (který nabyl právní moci dne 7. 4. 2015), byla stěžovatelka odsouzena za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy a přečinu padělání a pozměňování peněz k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání devíti let. Čin spáchala v rámci organizované skupiny, ve velkém rozsahu a za účelem dosažení majetkového prospěchu. Dne 17. 6. 2014 porodila syna, z výkonu trestu byla propuštěna až dne 28. 8. 2019. Manžel stěžovatelky rovněž páchal závažnou drogovou trestnou činnost, za niž byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce deseti let (k výkonu trestu nastoupil v roce 2017). V době, kdy byli oba manželé ve výkonu trestu, se o nezletilého syna starala jejich zletilá dcera. Od příjezdu do České republiky stěžovatelka nenavštívila zemi původu. Nikdy tam však neměla žádné problémy, má tam otce a sedm sourozenců, její manžel zase matku a sourozence. Žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice stěžovatelka podala dne 28. 10. 2019.

[13] Žalovaný si v rámci správního řízení dále se souhlasem stěžovatelky vyžádal informace týkající se aktuálního zdravotního stavu syna stěžovatelky, který má zdravotní problémy se srdcem. Registrující praktická lékařka nezletilého syna stěžovatelky sdělila, že je od novorozeneckého věku sledovaný na kardiologii z důvodů vrozené srdeční vady, která si vynutila šest operačních zákroků, jejichž výsledek je dobrý a syn stěžovatelky je v celkově dobrém stavu. Denně užívá půl tablety léku na ředění krve a pravidelně dochází na kontroly. Specialista z oboru kardiologie shodně uvedl, že jde o vrozenou srdeční vadu, a dále v obecnosti popsal její specifika.

[14] Stěžovatelka přijatelnost kasační stížnosti dovozuje mimo jiné z toho, že se městský soud nedostatečně vypořádal s žalobní námitkou, v níž brojila proti výkladu pojmu *vážný zločin* ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, a dále z toho, že dostatečně neodůvodnil, proč jí nelze udělit humanitární azyl podle § 14 téhož zákona.

[15] Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že požadavkům ustálené judikatury na přezkoumatelnost napadený rozsudek dostal. Rozsudek je řádně odůvodněn a je zcela srozumitelný. Městský soud své závěry dostatečně vysvětlil a odůvodnil, proč považuje žalobní námitky za liché. Z rozsudku je rovněž patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval platnou právní úpravu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74, a řadu dalších).

[16] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nezpůsobuje ani skutečnost, že městský soud odkázal na některé závěry přijaté žalovaným v napadeném rozhodnutí [což se týká zejména posouzení její trestné činnosti jako *vážného zločinu* ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu] a ztotožnil se s nimi. Je-li totiž napadené správní rozhodnutí řádně

pokračování

odůvodněno, je přípustné, aby si správní soud, nedochází-li k jiným závěrům, správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, či ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). V duchu zásady hospodárnosti a ekonomie řízení totiž není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené.

[17] Městský soud postupoval ve shodě s citovanou judikaturou, aniž by, jak stěžovatelka také namítá, pouze paušálně a bez dalšího komentáře, odkázal na napadené rozhodnutí. Městský soud k otázce výkladu neurčitěho právního pojmu *vážný zločin* vyslovil i svoje vlastní úvahy a shodl se se stěžovatelkou v tom, že kvalifikace trestného činu z hlediska terminologie trestního práva je pouze jedním z kritérií tohoto výkladu. Současně však odkázal také na přílehlavou judikaturu kasačního soudu, z níž dovodil další kritéria, která je třeba při hodnocení trestné činnosti v souvislosti s § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a při výkladu v něm obsaženého pojmu *vážný zločin* zvážit. Dospěl přitom k závěru, že žalovaný se při výkladu tohoto pojmu neomezil na pouhé zjednodušení spočívající v tom, že pokud se stěžovatelka dopustila zvláště závažného zločinu ve smyslu trestního zákoníku, je tím bez dalšího naplněn i pojem *vážný zločin* užitý ve výše zmíněném ustanovení zákona o azylu, nýbrž zabýval se i závažností stěžovatelkou páchané trestné činnosti, tedy své úvahy rozvedl na základě individuálních skutkových okolností posuzované věci.

[18] Za pravdu stěžovatelce nelze dát ani v námitce, podle níž městský soud nedostatečně zdůvodnil, proč stěžovatelce nelze udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Městský soud totiž vysvětlil, že ze zjištěného stavu věci vyplývá, že stěžovatelka podala žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze účelově z důvodu legalizace pobytu na území České republiky poté, co kvůli páčání své trestné činnosti pozbyla pobytové oprávnění. Naopak v žádné ze svých výpovědí neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že jí v zemi původu hrozí pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Svůj azylový příběh zakládala na zdravotním stavu svého syna. I tomu se však městský soud věnoval a srozumitelně zdůvodnil, proč aktuální zdravotní stav stěžovatelčina syna nepředstavuje důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by bylo na místě stěžovatelce udělit humanitární azyl.

[19] Z uvedeného vyplývá, že městský soud své závěry o zmíněných otázkách zdůvodnil nejen srozumitelně, ale i dostatečně. Zbývá doplnit, že pouhý stěžovatelčin nesouhlas s těmito jeho úvahami nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nezakládá.

[20] V souvislosti s námitkou porušení § 78 odst. 5 s. ř. s., podle kterého je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil správní soud ve svém zrušujícím rozsudku, Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že stěžovatelka poněkud zmatečně na jednu stranu tvrdí, že žalovaný nerespektoval právní názory Krajského soudu v Brně vyslovené ve zrušujícím rozsudku č. j. 32 Az 35/2020-63, ale současně připouští, že žalovaný vlastně splnil vše, co mu soud uložil, a že ona toliko nesouhlasí se závěry, které z toho vyvodil.

[21] Nejvyšší správní soud předesílá, že otázka (ne)udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je založena na správním uvážení příslušného správního orgánu.

Krajskému soudu v Brně tudíž nepřislušelo (a ani to ve zrušujícím rozsudku č. j. 32 Az 35/2020-63 neučinil) uložit žalovanému, jaké závěry má z dalšího skutkového zjišťování vyvodit či snad dokonce to, jak má o věci rozhodnout. Právě v tom však stěžovatelka spatřuje nerespektování závěrů zmíněného zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Brně ze strany žalovaného. Krajský soud v Brně ve zmiňovaném rozsudku č. j. 32 Az 35/2020-63 žalovaného zavázal k tomu, aby napravil svá procesní pochybení při doručování písemností, aby vyhodnotil azylový příběh stěžovatelky z hlediska aktuálního zdravotního stavu jejího syna a zajištění péče o něj, aby své případné rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu řádně odůvodnil a aby znovu vyhodnotil trestnou činnost stěžovatelky v souladu s požadavky judikatury a svůj následný závěr řádně odůvodnil.

[22] Nynější stěžovatelčiny námitky, v nichž uvádí, že „i když správní orgán v rámci nového řízení provedl určité aktualizací důkazy (...), tak dospěl k nesprávnému závěru o tom, že je dána existence důvodu pro aplikaci § 15a zákona o azylu a že není dán důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14“, či „byť se v rámci nového řízení správní orgán do určité míry danými skutečnostmi zabýval, dospěl však k nesprávným závěrům, které nejsou v souladu s úvahami a závazným právním názorem Krajského soudu v Brně.“ (důraz přidán soudem – pozn.), se zjevně zcela mýlí se samou podstatou toho, co představuje závazné závěry Krajského soudu v Brně, jak byly výše shrnuty. Naopak je z těchto námitok patrný pouhý nesouhlas stěžovatelky se závěry žalovaného, což však v daném případě za porušení § 78 odst. 5 s. ř. s. považovat nelze. Jinými slovy, Krajský soud v Brně nemohl žalovanému ve zrušujícím rozsudku uložit, jaké má přijmout konkrétní právní závěry týkající se jím posuzovaných sporných otázek, neboť tyto mohl přijmout teprve po doplnění skutkového stavu věci ohledně aktuálního zdravotního stavu stěžovatelčina syna či po novém a řádně odůvodněném posouzení stěžovatelčiny trestné činnosti.

[23] Pokud jde o samotnou otázku udělení humanitárního azylu, podle § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“)* z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.

[24] Nejvyšší správní soud se již ve své judikatuře opakovaně vyjádřil k tomu, že zákonodárce při úpravě podmínek pro udělení humanitárního azylu zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu *případ hodný zvláštního zřetele* a následného správního uvážení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, publ. pod č. 375/2004 Sb. NSS, nebo také ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, publ. pod č. 3200/2015 Sb. NSS). Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu „[l]ze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Jak dále Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, „*správní rozhodnutí pak podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického*

pokračování

usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.“ Nejvyšší správní soud také setrvale judikuje, že na udělení humanitárního azylu není nárok (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 3 Azs 23/2003-61) ani subjektivní právo (např. rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38).

[25] Městský soud přitom těmto požadavkům judikatury na soudní přezkum napadeného rozhodnutí dostál. Nevyloučil, že existence rodinných vazeb cizince na území České republiky obecně může být důvodem pro udělení humanitárního azylu, nicméně dospěl k závěru, že v posuzované věci tomu tak nebylo. Současně vysvětlil, jak nahlíží na skutečnosti, které stěžovatelka považuje za důvody hodné udělení humanitárního azylu, a proč má za to, že je žalovaný zhodnotil v mezích jeho správního uvážení (srov. odst. 23., 24. a 34. napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud se s městským soudem v jeho závěrech shoduje.

[26] Nejvyšší správní soud nad rámec již uvedeného doplňuje, že nemohl pominout obsah stěžovatelčiny výpovědi v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu dne 1. 11. 2019. Ta totiž uvedla, že důvodem podání její žádosti je legalizace pobytu na území České republiky a také to, že tu chce žít se svými dětmi. Při opakované výpovědi provedené dne 23. 6. 2023 si již nepamatovala, jaký důvod uvedla dříve, a na otázku, jaký důvod má nyní, sdělila, že tu má tři děti a manžela a v zemi původu nikoho nemá (byť následně v rozporu s tím uvedla, že tam má otce a sedm sourozenců). Z výpovědi stěžovatelky tak podle Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ona sama za nejzávažnější či stěžejní důvod pro setrvání na území České republiky nepovažuje zdravotní stav syna (ohledně čehož nemá povědomost o řadě základních informací, jako například název jediného léku, který syn bere; jakou srdeční vadou trpí; jaké operace prodělal; jaké jsou prognózy do budoucna; jména jeho lékařů apod.), ale pobyt s rodinou v České republice. K takovému účelu však institut humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu neslouží. Jak již totiž Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vyložil, „poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Snaha o legalizaci pobytu na území tedy relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany být nemůže (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44). Zbývá dodat, že i tuto judikaturu městský soud při rozhodování plně následoval.

[27] K samotnému zdravotnímu stavu stěžovatelčina syna městský soud i žalovaný v souladu se spisovým materiálem uvedli, že z aktuálních sdělení jeho lékařů vyplývá, že jeho zdravotní stav je stabilizovaný, bere půl tablety léku na ředění krve denně a jednou za půl roku dochází na kontroly. Městský soud tudíž nepochybil, přisvědčil-li závěru žalovaného, podle nějž v uvedeném nelze spatřovat důvod hodný zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu. Zbývá dodat, že rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu stěžovatelce nemá za přímý důsledek nezbytné vycestování jejího syna (který, jak vyplývá ze spisového materiálu, pobývá na území na základě platného pobytového oprávnění) leteckou dopravou do země

původu. Důvodem pro udělení humanitárního azylu stěžovatelce tak jen stěží může být stěžovatelčino tvrzení, že cestování leteckou dopravou je pro jejího syna rizikové.

[28] Na shora uvedeném pak ničeho nemění ani odkazy na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kterých se stěžovatelka také dovolává. Městský soud správně v souladu s ustálenou judikaturou poukázal na to, že požadavky obsažené v těchto ustanoveních jednotlivých mezinárodních úmluv nemají absolutní přednost (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27, či usnesení ze dne 3. 3. 2023, č. j. 4 Azs 68/2023-26). Aktuální zdravotní stav stěžovatelčina syna podle zjištění žalovaného nevyžaduje její přítomnost na území. Ostatně jak také shora uvedeno, z jejích výpovědí vyplývá, že o jeho zdravotním stavu má jen malou povědomost a také z jejího popisu běžného dne rodiny vyplývá, že syn žádnou speciální péči z její strany nepotřebuje.

[29] Taktéž k namítanému výkladu pojmu *vážný zločin* obsaženému v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu se již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vyjádřil. V rozsudku ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, publ. pod č. 3546/2017 Sb. NSS, uvedl, že „[p]ojem ‚vážný zločin‘ [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] je autonomním pojmem azylového práva a je třeba jej vykládat s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.). Závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kvalifikován jako zvlášť závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu.“

[30] Nejvyšší správní soud přitom nepřehlédl, že stěžovatelka v kasační stížnosti k otázce tvrzeného nesprávného výkladu pojmu *vážný zločin* ze strany žalovaného doslovně zopakovala svou žalobní argumentaci s doplněním, že se jí městský soud nezabýval dostatečně. Tomu však, jak výše uvedeno, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

[31] Ze stěžovatelčiny argumentace vyplývá, že *vážný zločin* ve smyslu § 15a zákona o azylu podle jejího názoru mohou představovat pouze zločiny proti životu, fyzické integritě nebo svobodě člověka, jako jsou například vražda, znásilnění nebo ozbrojená loupež. To však není souladné s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Věc stěžovatelky se totiž nikterak neliší od případů, v nichž Nejvyšší správní soud opakovaně shledal kasační stížnosti směřující proti právnímu posouzení drogové trestné činnosti jako *vážného zločinu* nepřijatelnými. V usnesení ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018-28, akceptoval jako dostatečné odůvodnění aplikace vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu konstatování žalovaného, že „jednání stěžovatele bylo úmyslné, na výrobě drog se aktivně podílel a činil tak ve velkém rozsahu.“ Žalovaný tehdy, stejně jako v nyní projednávané věci, vycházel z mezinárodních úmluv o boji proti nedovolené výrobě drog a obchodu s nimi a poukázal také na to, že Organizace spojených národů považuje tyto jevy za vážné ohrožení zdraví a blaha lidí a nepříznivé ovlivnění společnosti. Ke shodným závěrům dospěl kasační soud také v usneseních ze dne 3. 10. 2019, č. j. 1 Azs 225/2018-45, ze dne 3. 9. 2020, č. j. 1 Azs 244/2020-33, či ze dne 29. 10. 2019, č. j. 3 Azs 354/2019-13, z něž plyne i to,

pokračování

že rozhodnou nemůže být bez dalšího a sama o sobě ani skutečnost, že pravomocné odsouzení nastalo již před téměř deseti lety.

[32] V souvislosti s trestnou činností stěžovatelky sice žalovaný i městský soud neopomněli zmínit, že se jednalo o trestný čin kvalifikovaný jako zvlášť závažný zločin, dále však podrobně a individuálně popsali stěžovatelčino protiprávní jednání a vyhodnotili je (zejména žalovaný na stranách 10-12 napadeného rozhodnutí). Není přitom pravdou, že by toto hodnocení bylo založeno pouze na obecných úvahách o typové závažnosti a společenské škodlivosti trestné činnosti, zejména z napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný vycházel přímo ze skutečností obsažených v odsuzujícím rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2014, sp. zn. 4 T 7/2014.

[33] S ohledem na vše výše uvedené tudíž Nejvyšší správní soud shrnuje, že městský soud věc posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu.

VI.

[34] Jelikož dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelčiny vlastní zájmy, odmítl ji podle § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou.

[35] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu